

5. Насильство сьогодні поширюється також і за допомогою соціальних мереж. URL: CREDO: <https://credo.pro/2018/03/202056>

6. Соціологи: серед головних об'єктів ненависті українських інтернет-коментаторів – греко-католики. URL: http://risu.org.ua/ua/index/all_news/community/social_questioning/42565

7. Виртуальний секс: порок или нет?// «Я газета», №6, 15-21 февраля 2016. – (Леди икс; lady – х (джерело))

8. Техніка маніпуляції: 8 прийомів у соцмережах. URL: CREDO: <https://credo.pro/2020/06/210769>

Ткалич Максим Олегович,
кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Запорізького національного університету

Дмитрів Володимир Степанович,
аспірант кафедри цивільного права
Запорізького національного університету

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВІ ДОГОВОРИ У СФЕРІ СПОРТУ

Сфера спорту розвивається досить динамічно як в Україні, так і в інших країнах світу. Відповідні відносини, які складаються між спортсменами, спортивними клубами, тренерами, спортивними посередниками та іншими суб'єктами, можуть бути врегульовані за допомогою договорів.

Всесвітня пандемія COVID-19 вразила майже всі сфери суспільного життя, зокрема, й спорт. Пандемія негативно вплинула і на можливість належного виконання учасниками відповідних відносин своїх договірних зобов'язань. Втім, спорт, як глобальне культурне явище, пристосовується до нових умов. Це ж стосується й особливостей договірних відносин у спорті, передовсім – професійному.

Отже, в Україні правові, організаційні, та соціально-економічні засади у сфері фізичної культури і спорту та регулювання суспільних відносин у створенні умов для розвитку фізичної культури і спорту визначає Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24 грудня 1993 року [1].

У свою чергу, ЦК України [2] у ч. 1 ст. 626 фіксує наступне визначення договору: домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків.

Вітчизняне цивільне законодавство закріплює принцип свободи договору. Так, ст. 627 ЦК України передбачає, сторони є вільними в укладенні договору, виборі контрагента та визначенні умов договору з

урахуванням вимог Кодексу, інших актів цивільного законодавства, звичаїв ділового обороту, вимог розумності та справедливості.

У свою чергу, ст. 6 ЦК України передбачає, що сторони мають право укласти договір, який не передбачений актами цивільного законодавства, але відповідає загальним засадам цивільного законодавства. Іншими словами, сторони договору можуть самостійно створювати моделі договорів, проте вони не повинні суперечити законодавчим заборонам та мають відповідати загальним засадам й сенсу цивільного законодавства.

Отже, учасники відносин у сфері спорту мають право укладати будь-які види цивільно-правових договорів, що передбачені ЦК України або не передбачені ЦК України, проте – не суперечать йому.

Цивільно-правові договори у сфері спорту можна класифікувати за певними критеріями: предметом, метою, методом врегулювання, суб'єктами, особливостями виконання.

Так, за метою укладення договори, стороною в яких виступає спортивний клуб, можна згрупувати на організаційні та обслуговуючі.

У свою чергу, в залежності від методу врегулювання відносин із професійними спортсменами, організаційні договори поділяються на цивільно-правові, трудо-правові та змішані (цивільно-правові з елементами трудо-правових та навпаки).

За суб'єктним складом можна виокремити договори (контракти), що укладаються з іншими спортивними клубами (трансферні контракти), договори, що укладаються зі спортсменами (контракти про спортивну діяльність) та їх представниками (посередниками); договори, що укладаються із юридичними та фізичними особами-спонсорами (спонсорські контракти); договори із засобами масової інформації (наприклад, договори про передання прав на трансляції спортивних заходів, що укладаються із телеканалами) тощо.

Безперечно, найважливіше місце серед таких договорів займають договори (контракти) про спортивну діяльність, що укладаються між спортивними клубами та професійними спортсменами та договори (контракти), що регулюють перехід спортсменів з одного клубу до іншого (трансфери або трансферти).

Спортивний контракт – це домовленість двох сторін (спортсмена та спортивного клубу), відповідно до якої одна сторона (спортсмен) зобов'язується виконувати тренувальну діяльність з метою набуття навичок, що дозволяють досягати високих результатів у спортивних змаганнях, безпосередньо приймати участь у змаганнях та передати право користування

досягнутими результатами іншій стороні (спортивному клубу), а інша сторона (спортивний клуб) зобов'язується сплатити за це обумовлену у контракті грошову суму

Трансферний контракт – це домовленість двох сторін (спортивних клубів), відповідно до якої одна сторона зобов'язується забезпечити перехід спортсмена до складу команди іншої сторони, а друга сторона зобов'язується сплатити за це обумовлену у контракті грошову суму.

Отже, цивільно-правові договори відіграють ключову роль у спорті. При цьому, наразі, в умовах всесвітньої пандемії, учасники відносин у сфері спорту вимушено порушують свої зобов'язання за такими договорами. Зокрема, деякі спортивні клуби не виплачують винагороду гравцям, оскільки опинилися у скрутному становищі через відсутність доходів від трансляцій, продажів квитків, реалізації атрибутики тощо; спортсмени не можуть вчасно розпочати сезон через необхідність догравання минулого сезону з колишнім клубом; власники телевізійних прав на показ спортивних подій відмовляються сплачувати відповідні кошти у зв'язку із скасуванням матчів тощо.

Втім, рано чи пізно людство знайде можливість приборкати вірус COVID-19 і відносини у сфері спорту повернуться у своє нормальне русло.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 14. – Ст. 80.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.

Ткалич Максим Олегович,

*кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного права
Запорізького національного університету*

Панченко Богдан Миколайович,

аспірант кафедри цивільного права Запорізького національного університету

ОСОБЛИВОСТІ ДОГОВОРУ ПРО ПЕРЕХІД ГРАВЦЯ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ

Інститут переходу гравців є одним із головних інститутів спортивного права. Завдяки його існуванню забезпечується нормальна діяльність як вітчизняних, так і закордонних спортивних клубів. Але для того, щоб такі